

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 12 0 К 000926 10 Кж 3
Бања Лука, 21.9.2010. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија мр Вељка Икановића, као предсједника вијећа, Горане Микеш и Драгомира Миљевића, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Софије Рибич, у кривичном предмету против оптуженог С. Т., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске у стицају са кривичним дјелом недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. истог Закона, одлучујући о жалбама окружног тужиоца из Бијељини и браниоца оптуженог, адвоката П. Д. из Б., изјављеним против пресуде Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 000926 09 К од 16.4.2010. године, након одржане сједнице вијећа, којој су присуствовали републички тужилац Светлана Брковић, оптужени и његов бранилац, донио је дана 21.9.2010. године

П Р Е С У Д У

Одбија се, као неоснована, жалба окружног тужиоца из Бијељини, док се жалба браниоца оптуженог С. Т. дјелимично уважава и пресуда Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 000926 09 К од 16.4.2010. године, преиначава у одлуци о казни, тако што се оптужени С. Т., за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске, за које је том пресудом оглашен кривим, осуђује на казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, у коју се урачунава вријеме проведено у притвору од 13.8.2009. године, па надаље.

У преосталом дијелу првостепена пресуда остаје неизмјењена.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом Окружног суда у Бијељини број 12 0 К 000926 09 К од 16.4.2010. године, оглашен је кривим оптужени С. Т., због кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту КЗ РС) и осуђен на казну затвора у трајању од 17 (седамнаест) година, у коју му је урачунато вријеме проведено у притвору од 13.8.2009. године, а које може трајати најдуже до 15.01.2011. године. На основу члана 108. став 3. Закона о кривичном поступку – Пречишћени текст (у даљем тексту ЗКП-Пречишћен текст), оштећени А. П., Р. Р. и З. О., са имовинско правним захтјевом су упућени на парницу. На основу члана 99. став 4. истог Закона, оптужени је ослобођен обавезе да накнади трошкове кривичног поступка.

Насупрот томе, а на основу члана 298. тачка а) ЗКП – Пречишћени текст, оптужени С. Т. је ослобођен од оптужбе због кривичног дјела недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС. Трошкови кривичног поступка су пали на терет буџетских средстава у односу на овај дио пресуде, у складу са чланом 100. ЗКП – Пречишћени текст.

Против наведене пресуде жалбе су, благовремено, изјавили окружни тужилац из Бијељине и бранилац оптуженог, адвокат П. Д. из Б.

Окружни тужилац из Бијељине је жалбу изјавио због одлуке о казни у односу на осуђујући дио пресуде, те због погрешно утврђеног чињеничног стања и повреде кривичног закона у односу на ослобађајући дио пресуде, са приједлогом да се жалба уважи, побијана пресуда преиначи и оптуженом, за кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ РС, изрекне казна затвора у дужем трајању, те да се за кривично дјело недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС, огласи кривим и изрекне адекватна казна.

Бранилац оптуженог, адвокат П. Д. из Б. жалбу је, у осуђујућем дијелу пресуде, изјавио због битне повреде одредаба кривичног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, повреде кривичног закона и због одлуке о кривичној санкцији, са приједлогом да се побијана пресуда преиначи и оптужени С. Т. огласи кривим за кривично дјело убиства из члана 148. став 1. КЗ РС у стицају са кривичним дјелом тешке крађе из члана 233. став 1. КЗ РС, те му се изрекне јединствена казна затвора у краћем трајању.

У писмено поднесеном одговору на жалбу, бранилац оптуженог је предложио да се жалба тужиоца одбије, као неоснована.

У сједници другостепеног вијећа Врховног суда Републике Српске, републички тужилац је изложила жалбу окружног тужиоца из Бијељине, остајући код разлога садржаних у њеном образложењу и приједлога, са допуном приједлога, да се у ослобађајућем дијелу првостепена пресуда укине и одреди одржавање претреса пред овим судом. Бранилац оптуженог је изложио жалбу као и одговор на жалбу тужиоца, остајући код разлога и приједлога садржаних у истим, које је оптужени у цјелости подржао.

Испитујући побијану пресуду у оном дијелу који се побија жалбама, у смислу одредбе члана 320. ЗКП – Пречишћен текст, одлучено је као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Према утврђењу побијане пресуде, оптужени је критичне ноћи, након што се увјерио да је оштећена Р. П., за коју је знао да има дјецу у иностранству и да би могла посједовати већу количину новца, изашла из своје породичне куће, ушао у њену кућу кроз прозор у купатилу, пронашао новац у укупној вриједности од 700,00 КМ који је присвојио, па када се Р. изненада вратила у кућу и затекла га у

ходнику те препознала јер су комшије, да би прикрио извршено кривично дјело крађе, кухињским ножем са сјечивом дужином 17 цм, нанио оштећеној осам убодних рана у виталне дијелове тијела, које су проузроковале њену смрт, а затим из куће побјегао, закључавши улазна врата и односећи са собом новац, кључеве и нож. У складу са оваквим утврђењима, првостепени суд је измјенио чињенични опис радње извршења из оптужнице, те дао другачију правну оцјену у оквиру истог квалификованог облика дјела, кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ РС, налазећи да је оптужени, критичне прилике, лишио живота оштећену ради прикривања другог кривичног дјела и то крађе, које је он починио у њеној кући, а не из користољубља, како му се то оптужницом ставља на терет.

У оквиру чињеничних утврђења побијане пресуде, жалба браниоца оптуженог не оспорава да је оптужени, критичне ноћи, ушао у кућу оштећене Р. П. са намјером да присвоји новац, што је и учинио, па када се она изненада вратила у своју кућу и затекла га у ходнику, са више удараца ножем задао повреде оштећеној у виталне дијелове тијела, које су узроковале њену смрт. Код оваквих неспорних утврђења одлучних чињеница и околности у којима је оптужени лишио живота оштећену, које своју подлогу налазе, осим у исказу оптуженог датом у истрази и на главном претресу, и у бројним материјалним доказима (записник о увиђају, резултати ДНК анализе, налаз о обдукцији, налази и мишљења вјештака о начину повређивања и узроку смрти оштећене и други), ирелевантно је, са аспекта кривичне одговорности оптуженог и правне оцјене дјела, да ли је прије наношења повреда ножем, које су неспорно узроковале смрт оштећене, оптужени употребио и сјекиру те тупом страном урадио оштећену у главу, како то тврди одбрана и у жалби наглашава, а што првостепени суд не прихвата (са образложењем да, из сагласних налаза вјештака др. З. Ц. и др. В. С., нема повреда на глави оштећене које би потицале од удараца сјекиром), као и жалбени приговори у погледу начина настанка резне ране на десној руци оптуженог (која се, према прихваћеним налазима наведених вјештака, пружа између палца и кажипрста и настала је дјеловањем оштрице ножа при задавању повреда трећој особи). Ради тога овај суд прихвата као потпуну и правилну чињеничну основу побијане пресуде на којој су засновани закључци о свим одлучним чињеницама и у вези са тим дате разлоге у њеном образложењу, чија правилност се изнесеним приговорима ове жалбе не може оспорити.

Надаље, неосновани су и они приговори жалбе браниоца оптуженог којима се оспорава правилност примјене кривичног закона и правна квалификација дјела, утврђена побијаном пресудом. Суштину жалбених приговора у овом сегменту побијања првостепене пресуде чини тврдња да се у радњама оптуженог стичу обиљежја кривичног дјела разбојничке крађе из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ РС (јер је оптужени затечен у крађи) или да се ради о стицају кривичних дјела убиства из члана 148. КЗ РС и тешке крађе из члана 232. истог Закона (јер се, према измјењеном чињеничном опису, ради о двије одвојене радње). Овај суд налази да изнесени аргументи жалбе нису основани, јер је неспорно да је оптужени затечен од стране оштећене у њеној кући у извршењу кривичног дјела крађе, а остале околности и чињенице у развоју догађаја, несумњиво указују да употријебљена

сила против оштећене, са аспекта средства повређивања и интензитета, манифестованог у задавању бројних убода ножем у виталне дијелове тијела, није била са намјером да оптужени украдену ствар задржи (чиме би био остварен један од битних елемената кривичног дјела разбојничке крађе), јер оштећена, као жена у старијој животној доби (70 година) и слабије физичке конституције, у таквој ситуацији за оптуженог није представљала никакву препреку да се он удаљи са лица мјеста и украдени новац задржи. Управо та његова супериорност над оштећеном и објективно предузете радње, указује да су неосновани жалбени приговори којима се оспорава правилност правне квалификације дјела и у том правцу дати разлози у побијаној пресуди за закључак у погледу психолошких побуда које су постојале код оптуженог за примјену такве силе над оштећеном. Коначно, када оптужени у свом исказу потврђује, да би изашао ван куће да га оштећена није видјела и препознала, јер су они комшије и добро се познају, онда и овај суд у цјелости прихвата, као ваљане разлоге садржане у образложењу побијане пресуде, да је оптужени лишио живота оштећену да би је отклонио као јединог свједока извршења кривичног дјела крађе, које је он починио у њеној кући, и да је тиме извршио кривично дјело тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ РС, за које дјело је побијаном пресудом оглашен кривим.

У вези са наведеним, неоснован је и приговор жалбе браниоца оптуженог о почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка и) ЗКП – Пречишћени текст. Првостепени суд није прекорачио оптужбу када је, на основу резултата спроведених доказа на главном претресу, измјенио чињенични опис радње извршења дјела и дао другачију правну оцјену дјела у односу на диспозитив оптужнице, и који супротно жалби садржи све елементе кривичног дјела за које се оптужени терети, јер се ради о изменама у оквиру истог кривичног дјела тешког убиства из члана 149. став 1. тачка 2. КЗ РС, али другом алтернативно прописаном облику његовог извршења. Неосновани су и приговори о неразумљивости изреке побијане пресуде и тиме почињеној битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка j) ЗКП - Пречишћен текст, коју жалба налази у томе што првостепени суд, урачунавајући вријеме проведено у притвору у изречену казну затвора, у изреци пресуде није навео примјену одредбе члана 44 КЗ РС. Ово ради тога што изрека побијане пресуде садржи временски јасно одређен период који је оптужени провео у притвору, као и одлуку о урачунавању тог времена у изречену казну затвора (од 13.8.2009. године а који може трајати најдуже до 15.01.2011. године), па када се у образложењу пресуде дају разлози за примјену одредбе члана 44. КЗ РС, на основу које је донесена ова одлука, онда није почињена она повреда поступка на коју жалба у овом дијелу указује.

Овај суд је испитао побијану пресуду и у вези са жалбама тужиоца и браниоца оптуженог, којима се оспорава правилност те пресуде у одлуци о казни. Тако жалба тужиоца указује на већи значај отежавајућих околности, посебно јачину угрожавања заштићеног добра, тежину последице, степен кривичне одговорности оптуженог и пораст извршења ових кривичних дјела, па тиме и нужност изрицања казне затвора у дужем трајању. Насупрот томе, бранилац

оптуженог износи аргументе за бројне олакшавајуће околности, које је првостепени суд правилно утврдио, али није довољно цијенио, посебно његов став према дјелу и признање чињеница и изражено кајање. Наглашава да је првостепени суд при одмјеравању казне, погрешно цијенио начин и околности извршења дјела и посљедицу, обзиром да је то елемент бића кривичног дјела за које је оглашен кривим побијаном пресудом, сматрајући да је изречена казна престога и да има мјеста изрицању казне затвора у краћем трајању. Изнесене приговоре у жалби браниоца оптуженог овај суд је прихвата као основане, налазећи да је казна затвора у трајању од 17 (седамнаест) година, изречена првостепеном пресудом превисоко одмјерена. У оквиру општих правила о одмеравању казне, прописаних одредбом члана 37. став 1. КЗ РС, овај суд првенствено налази да су погрешано цијењене од стране првостепеног суда, као отежавајуће околности, начин извршења дјела у повезаности са последицом, јер су то елементи кривичног дјела за које је оптужени оглашен кривим, и они су већ обухваћени кроз законом прописану мјеру и врсту казне, те са друге стране да није дат правилан значај свим олакшавајућим околностима, а то су управо оне околности које жалба браниоца оптуженог наглашава. Ради тога је овај суд преиначио првостепену пресуду у одлуци о казни, те изрекао казну затвора у трајању од 15 (петнаест) година, налазећи да је та мјера казне, а имајући у виду све околности прописане у одредби члана 37. став 1. КЗ РС, потребна и довољна за остварење сврхе кажњавања, прописане одредбом члана 28. КЗ РС. Из наведених разлога, овај суд налази да није основана жалба тужиоца, којом се, предлаже изрицање казне затвора у дужем трајању.

У односу на ослобађајући дио побијане пресуде и кривично дјело недозвољене производње и промета оружја или експлозивних материја из члана 399. став 1. КЗ РС, овај суд налази да жалба тужиоца, није основана, јер чињенични опис радње извршења, онако како је дат у диспозитиву оптужнице, не садржи нити једну од алтернативно прописаних облика радње извршења овог кривичног дјела, па је првостепени суд, правилном примјеном одредбе члана 298. тачка а) ЗКП – Пречишћени текст, оптуженог ослободио од оптужбе.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци ове пресуде, примјеном члана 328. став 1. ЗКП - Пречишћен текст.

Записничар
Софија Рибич

Предсједник вијећа
мр Вељко Икановић

За тачност отправака овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић